Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter:	Andersen, H. C.
Titel:	Dødningen, et fyensk Folke-Eventyr
Citation:	Andersen, H. C.: ”Dødningen, et fyensk Folke-Eventyr”, i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. I kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 189. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hcaeventyr01val-shoot-workid81537/facsimile.pdf (tilgået 25. april 2024)
Anvendt udgave:	H.C. Andersens Eventyr bd. I kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

[*Fra* Digte *1830.*]

[105]

Dødningen,

et fyensk Folke-Eventyr.

»Mährchen noch so wunderbar,
»Dichterkünste machen's wahr.
Göthe.

[106] Som Barn var det min største Glæde at høre Eventyr, en stor Deel staae endnu ret levende i min Erindring, og nogle af disse ere kun lidet eller intet bekjendte; jeg har her gjenfortalt et, og dersom jeg seer det optaget med Bifald, vil jeg saaledes behandle flere, og engang levere en Cyclus af danske Folke-Eventyr.
Forfatteren.

Digte *(Bibl. 31) udkom 2.1.1830 og indeholder:* [*I*] Digte af H. C. Andersen. »Vergessne Gedichte sind neue.« Jean Paul. Kjøbenhavn. Trykt, paa Forfatterens Forlag, hos C. H. Robert. 1830. [*II*] *blank.* [*III*] *dedikation til Jonas Collin.* [*V–VI*] Indhold. *1–164 digte. 165–65 omstående dedikat og forfatternotits. 167–68 tekst.*

[107] Omtrent en Miil fra *Bogense* finder man paa Marken i Nærheden af *Elvedgaard*, en ved sin Størrelse mærkværdig Hvidtjørn, der kan sees fra selve den jydske Kyst. I gamle Dage skal der have været to, og man fortæller, at *Frederik den Anden* har besøgt dette Sted, for at see denne Mærkelighed, og at de i denne Anledning vare udskaarne i Form af to Kroner.

Som ganske unge Spirer voxte disse Hvidtjørne i en lille Hauge, som laae der bag et fattigt Bondehuus; dengang var *Elvedgaard* et Nonnekloster rundtomkring omgivet med Voldgrave, hvoraf endnu en stor Deel er vedligeholdt.

Det var en smuk August-Aften, Myggene opførte deres luftige Françaiser, og Frøerne sade som fugtige Spillemænd og qvækkede et lystigt Chor i deres dybe Orchester, Nonnerne havde just endt den fromme Aftensang og hver begav sig til sin Celle. Omkrandset af Skoven laae den lille Indsøe saa stille og speilklar ved Klosteret, kun naar en Fisk slog op forstyrredes den rolige Flade; men imellem Elverkrattet, saae man ved Fuldmaanens Skin, hvorledes Elverpigerne som lette Taager svingede sig i lystige Dandse, Elverkongen stod med en Sølv-Krone paa [108] Hovedet, der skinnede med blaaligt Skjær i Maanelyset; dybt nede i Mosen legede Løgtemændene Tagfat om en lille Høi, hvor engang en hellig Munk havde nedmanet en Natteaand, men han maatte vist ikke have forstaaet Kunsten ret, thi den Nedmanede fløi hver Midnat, i store Kredse, som en kulsort Ravn og skræmmede Egnens Beboere ved sit hæse Skrig.

Der var allerede ganske mørkt i Klosteret, men fra den lille Hytte i hvis Have Hvidtjørnene vare plantede, flammede endnu Lampelyset gjennem de smaae Ruder. Indenfor de nøgne Leervægge laae en gammel Bonde paa Dødsleiet; hans Søn *Johannes* sad ved Sengen hos ham og trykkede den Døendes kolde, klamme Haand fast til sine Læber. Faarekyllingen peeb saa varslende i Krogen, Lampen var næsten udbrændt; den Gamle saae endnu engang med store, stive Blikke paa Sønnen, knuede krampagtigt hans Haand og sov hen i Herren.

Johannes græd høit, nu følte han sig med eet saa ganske ene i Verden; vel havde han mange Ligealdrende og Bekjendte der

---

m *vikendt.*

A Digte af H. C. Andersen, Kbh. 1830, *s. 105–35 (Bibl. 72), jf. modstående side. Den omarbejdede form* Rejsekammeraten *fra 1835 er trykt ovf. s. 67 ff.*

i Egnen, men der var jo ingen han ganske kunde slutte sig til, ingen, der ganske kunde dele hans Følelser.

Dagen skinnede alt ind i Hytten og fandt *Johannes* sovende foran Faderens Dødsleie; han holdt endnu den Dødes kolde Haand fast i sin, og deilige, brogede Billeder fløi i Drømme forbi hans Sjæl. Han saae sin Fader frisk og sund; alt var lyst og smukt rundtomkring, og en deilig, men bleg og liigklædt Pige satte ham en Krands paa Hovedet; hans gamle Fader lagde [109] Pigens Haand i hans; — han vaagnede, og følte nu kun Faderens kolde Dødninghaand, og saae den Dødes brustne Blikke, der uden Seekraft stirrede paa ham.

Det var en Fredagmorgen de førte den Døde til sit sidste Hvilested; *Johannes* fulgte langsomt efter den sorte Kiste der gjemmede ham hans kjære Fader; Munken læste en latinsk Bøn og kastede Jord paa Kisten, da var det, som hans Hjerte skulde briste, men da Chor-Drengene sang og svingede Røgelsekarrene, saa den blaalige Røg hvirvlede op imellem de grønne Hække, da smeltede han hen i Graad; han syntes i de spæde Stemmer at høre Guds Engle der sang hans Fader imøde. Han saae op imod Himlen, saae rundt omkring sig; Alt aandede et frodigt Sommer-Liv; da blev det ham klart i Sjælen, at Døden ikke kunde være Tilintetgjørelse; Fuglene sang saa smukt rundtom i de høie Kastanietræer, og høit oppe under den blaae Himmel seilede de lette Skyer langtbort til fremmede Lande. Da vaagnede en mægtig Længsel hos ham efter at see sig om i Verden. Skaren drog tilbage til Sørgehuset hvor et rigeligt Gilde ventede den; man roste den Afdøde og hans velbryggede Most, og alt som de drak for den Døde bleve de selv mere levende; en mædsket Munk, der lignede den hogartske, havde paataget sig en Harlequins lystige Rolle, drak og sagde dumme Vittigheder saa godt som nogen monarkisk Skolemester, men *Johannes* sneeg sig fra det lystige Selskab; han havde skaaret og sammenføiet et stort Trækors, det bar han hen paa Kirkegaarden og satte paa Faderens Grav, som alt nogle af Byens Piger havde [110] bestrøet med Sand og Blomster.

Tidlig den næste Morgen pakkede han sig en lille Bylčt sammen, gjemte i sit Belte hele sin Arvepart, der bestod i 50 Rdlr., og med denne og en lille Pung, hvori var nogle Sølvskillinger, forlod han Huset for at drage ud i den vide Verden. — Veien gik over Kirkegaarden hvor han først tog Afsked med sin Faders Grav, en Lærke sad paa Trækorset og sang, men flagrede strax bort mellem de duftende Hyldetræer, da *Johannes* nærmede sig.

Det var en deilig Morgen, den duggede Kornmark straalte som et Hav af Guld i Morgensolen; langsomt steeg Taagerne fra Engen, og alle Blomsterne *nikkede i den friske Morgenvind, som de vilde ønske *Johannes* Velkommen i den frie Natur. Endnu engang dreiede han sig om paa Høien for at see den gamle, bekjendte Kirke, hvor han var døbt, og hvor han hver Søndag med sin gamle Fader havde bedet til Christus og alle de Hellige; da saae han høit oppe i et af Hullerne i Taarnet, Kirke-Nissen staae med sin lille røde, spidse Hue, han skyggede for sit Ansigt med den bøiede Arm, da ellers Morgensolen skar ham i Øinene; Johannes nikkede ham sit Levvel, og den lille Nisse svingede sin røde Hue, lagde Haanden paa Hjertet og kyssede mange Gange paa Fingerne for at vise ham sine varme Ønsker om at Reisen maatte blive lykkelig.

Med Hovedet fuldt af brogede Drømme om den store deilige [111] Verden han nu først ret skulde see, fjernede han sig alt mere og mere det kjære Barndoms Hjem. Gjenstandene blev snart nyere og fremmede Ansigter hilsede ham. Den første Nat indlogerede han sig i en Høestak paa Marken, og sov der som en persisk Fyrste i sit straalende Sovkammer. Den grønne Mark var hans Gulvteppe, Hyldebuskene og de vilde Rosenhække vare hans Blomstervaser, og som Vandfad havde han den hele Aae med sit friske rindende Vand. Maanen hang som en stor argantisk Lampe under det hvælvede Loft og brændte med en stadig Flamme. Uden nu at være i Frygt for at Lyset der, skulde brænde ned i Stagen eller vælte, og tænde Ild i det blaae Loft og de lette Sky-Gardiner sov *Johannes*, til et Chor af vingede Spillemænd vækkede ham den næste Morgen.

Fra den nære Landsby ringede Klokkerne, det var Søndag; Folk gik til Kirke og hilsede alle saa venligt den fremmede Vandringsmand med det aabne ærlige Ansigt; snart tonede Messesangen, og Lysene brændte paa Altarbordet, men Johannes stod allene paa Kirkegaarden, saae de mange sjunkne Grave, der vare overgroede med høit Græs, da tænkte han paa sin Faders Grav, der nok ogsaa snart vilde synke saaledes sammen, da han ikke var og pyntede og lugede den. — Taus sadde han sig ned og rykkede Græsset af een af de nærmeste Grave, reiste de sorte Kors der vare faldne om, og lagde Krandsene, som Vinden havde revet bort fra de friske Grave, igjen paa deres Sted, i det han tænkte, at ogsaa en kjærlig Haand vilde tage sig af hans Faders Grav, nu da han ikke kunde det.

3 *nikkede] nikke A.

Ved Kirkegaardsporten stod der en gammel Tigger med et [112]
fromt ærværdigt Ansigt og lenede sig til sin Krykke, med ham
deelte han den lille Rest han endnu havde af Sølvpengene i sin
Pung, og gik saa roligt og fornøiet videre frem i den vide Ver-
den.

Ved Stranden fandt han en Skipper der laae seilfærdig, og
for den lille Rest af sine Sølvpenge fik han ham til at tage sig
med. Snart svulmede de hvide Segl for den friske Søevind; den
deilige danske Kyst med sine Skove og Bakker fjernede sig mere
og mere; Bølgerne væltede sig skumhvide mod Skibets For-
stavn, og let som en Fugl fløi det hen over Havet til fremmede
Lande; henimod Aften viste sig en ny Natur-Scene for ham.
Havet blev med eet roligt, Fladen var glat som et Speil, men
langtborte sunste det i Luften som et Forbud paa det kom-
mende Uveir; sorte tunge Skyer hævede sig paa Horizonten, og
de hvide Maager flagrede ængsteligt med hæse Skrig henimod
Kysten som man gjnede i nogen Afstand. Før Skibet endnu naa-
ede Land, var Uveiret kommet nærmere; Johannes stod ved
Masten og saae henrykt ud i den oprørte Natur. Solen gik just
stor og rund ned i Havet og alle Bølgerne spillede med en
underlig Blanding af Rødt og Grønt. Over Havet hvælvede sig
en deilig Regnbue og under denne stod den store Uveirsskye,
ikke sort og truende, men farvet med et mildt Rosenskjær af den
synkende Sol, og midt i dette blegrøde, spillede de blaahvide
Lynstraaler. Med ganske underlige Følelser betraadte *Johannes*
Kysten; han stod jo nu i et fremmet Land, og Havet laae imel-
lem ham og Hjemmet. Men snart forjog Synet af de mange nye [113]
Gjenstande det øieblikkelige Mismod; Uveiret syntes at drage
bort over Havet, Aftenen var saa kjølig og smuk, han besluttede
derfor strax at vandre videre; men efter nogle Timers Forløb,
havde Uveiret vendt sig, og vor kjære Ungersvend maatte for-
doble sine Skridt for at komme under Tag før Regnen brød løs.
Det blev alt mørkere og mørkere omkring ham; endelig saae han
en Kirke, der laae eensom paa en skovbegroet Høi; han stræbte
der hen og fandt Døren til Vaabenhuset paa Klem. Rigtignok
blev han ved Indtrædelsen lidt underlig om Hjertet ved at see
sig i Selskab med en Død; thi paa Løibænken laae Liget af en
middldrende Mand med foldede Hænder og Svededugen over
Ansigtet.

»Jeg vil ikke forstyrre den Dødes Ro,« tænkte han, »kun
laane Tag til Uveiret er draget over.« Stille sadde han sig i Kro-
gen, og var nær falden i Søvn, men da Regnen hørte op og Stor-
men sagtnedes, hørte han det puste ganske underligt ved Døren

og to store mørke Skikkelser traadte ind, de nærmede sig den Døde og loe fælt i det de voldsomt toge fat paa ham.

»I Jesu-Navn hvem er I!« raabte *Johannes* og traadte frem imod dem. »Hvorfor vil I forstyrre den Dødes Fred?«

Mændene studsede, men efter nogle Øieblikke begyndte den ene ganske hæsligt at lee og sagde med en raae Stemme:

»Hævn, min Broder! Hævn! — denne Døde skylder os 50
[114] Rdlr., som vi laante ham for nogle Dage siden; det var paa Speculation, og han var da frisk som en Fugl i Luften, men saa gik han os igaar hen og vilde trække en lurvet Tigger-Dreng op, der var falden i Aaen, og blev der saa selv lidt for længe. Nu kan vi skyde en hvid Pind efter Pengene! os har han narret, og gjælder dog hos alle gamle Kjærlinger for en Guds Mand, men naar vi nu har kradset ham lidt, saa vil nok Bladet vende sig, og man vil ryste paa Hovedet og vidske om Satan og hans Engleskare; forstaaer Du mig?«

»Men om jeg nu træder frem i Morgen,« svarede *Johannes*, »og fortæller hvad I nu saa aabenhjertigt har sagt mig, hvad saa?«

»Hvad saa!« svarede Manden, »ja, naar vi frygtede det, saa kneb vi Dig nu strax i Halsen, saa Øinene skulde staae ud af Hovedet paa Dig som paa en kogt Krebs! men det frygte vi ikke for; thi til Gavn kan det aldrig blive Dig, og en Ulykke vilde Du være vis paa!«

Saaledes talede Manden og greb nu atter fat i Liget for at mishandle det; men *Johannes* traadte dristigt imellem og søgte med al sin Veltalenhed at forhindre det, men uden Nytte.

»Min Vei gaaer ud i den vide Verden,« sagde han tilsidst, »jeg har hverken Fader eller Moder, og min hele Rigdom er 50 Rdlr.; saameget er det jo den Døde skylder Eder? Vil I nu ved Gud og alle Helgene love mig, ikke oftere at forstyrre hans Fred, saa vil jeg gjerne give Eder min lille Eiendom!«

[115] »I vil betale den Dødes Gjæld?« spurgte den ene og saae paa ham med store Øine.

»Ja,« svarede *Johannes*, »naar jeg kun kan være vis paa at I vil forunde hans arme Legeme Ro, og ikke søge at forringe hans ærlige Rygte. Her er Pengene, men gjør først Eed over den Døde, og læg Eders Haand paa hans kolde Hoved!«

Mændene adløde og forføiede sig snart veltilfredse hjem med Pengene; men *Johannes* lagde først Liget tilrette igjen paa Løibænken, og foldede dets kolde Hænder før han greb til Vandringsstaven og sagde den Døde Farvel.

»See nu er jeg lettet for den Byrde!« tænkte han, »ingen Rø-

ver skal nu slaae mig ihjel for mine Penges Skyld, og jeg har ærligt betalt mit Nattely; vor Herre vil nu nok sørge for hvad der videre skal komme!« Rolig og tilfreds forlod han Vaabenhuset; Uveiret var draget over og Fuldmaanen skinnede hvid og klar fra den blaa Himmel. Natten var saa mild og kjølig og alle Buske og Træer i Skoven hvor han gik duftede saa friskt og kvægende; lystigt legede de smaa Alfer i Krattet, og lode sig ikke forstyrre af den Fremmede der gik forbi og saae paa deres Lege, thi han var et godt, uskyldigt Menneske. — Nogle af Alferne vare ikke større end en Finger og havde deres lange gule Haar opheftet med Guldkamme; andre vare kun en Tomme i Høiden, det var vistnok de mindre Børn, og de morede sig med at seile i store Blomsterblade der gyngede paa Duggen i det høie Græs; væltede saadan en lille Baad saa Alfen faldt paa Hovedet ned og blev borte i Græsset, da blev der en Latter og Støi af [116] de andre Smaa-Puslinger. — Fra Hæk til Hæk maatte store brogede Ædderkopper med Guldkroner paa Hovedet, spinde dem flere Alen lange Hænge-Broer og Paladser, der, besprængte med de fine Dugdraaber, saae ud som de vare indvirkede med Diamanter. Hele Skarer af luftige Alfer hoppede nu om paa disse Broer og Slotte til den lyse Morgen, da forsvandt de allesammen, og Vinden førte deres deilige Bygninger bort, der nu kun flagrede hen i Luften som store Spindelvæve og forsvandt reent, da Solen kom høiere paa Himlen. I det *Johannes* saaledes vandrede fremad i levende Drømme, hørte han en stærk Mandsstemme raabe bagved sig: »Holla Kammerat! hvorhen gjelder Reisen?« Han vendte sig om, og saae en rask Mand paa omtrent 30 Aar, han var velklædt, havde en lille Randsel paa Ryggen og støttede sig paa en stor Knortekjæp.

»Jeg gaaer ud i den vide Verden,« sagde Johannes, »min Fader er død, og jeg er kun en fattig Knøs, men vor Herre, tænker jeg, hjælper mig nok! Fuglen synger og har dog hverken Korn eller Penge, og det gaaer mig ligesaadan.«

»Min Vei gaaer ogsaa ud i den vide Verden,« sagde den Fremmede; »skal vi da ikke gjøre Følgeskab? To slaae sig altid bedre igjennem end een!« Rask gled Talen ham fra Tungen, *Johannes* følte sig underligt draget til ham, og snart vare de ret fortrolige og bekjendte med hinanden.

Den Fremmede besad sjeldne Kundskaber, havde *seet sig [117] meget om i Verden; *Johannes* lyttede forundret til hans Tale, en heel ny Verden viste sig for ham, og Alt hvad han før kjendte,

39 *seet] *mgl. ved sideskifte* A.

traadte nu frem i en ny og klarere Skikkelse. Han beskrev ham saa levende de uendelige, høie Bjerge med deres evige Iis og Snee; hvorledes Skyerne hang dybt nede under Vandringsmanden; hvor reen Luften der var, saa at Himlen hvælvede sig i det mørkeste Blaae, og Solen stod uden blændende Straaler i det stærkeste Ildrødt. Hvor skjønt der var imellem disse Bjerge, hvor Iispyramider vexle med Blomstertæpper og gyldne Kornmarker; og hvor man fra den høieste Spidse skuer ud i det Uendelige; og hvor da de lavere Bjerge med deres Gletscher og Snee see ud som et oprørt Hav, der i et Nu er stivnet med sine uhyre Bølger. Han fortalte ham ogsaa om Bjergenes Indre, hvor det blinkende Ærts slyngede sig som Bække og Floder i uendelige Bugter; om de store Have med deres Koralklipper og store Uhyrer; og om de uendelige mange Riger og Lande paa denne Jord.

Aldrig havde *Johannes* tænkt sig Verden saa stor; jo mere den Fremmede fortalte, desto større blev den for ham; men som han meest undrede sig over dens Storhed, pegede den Fremmede mod Himlen, viste ham Solen, og udviklede hvorledes enhver Stjerne, der tindrede ham om Natten kun som en lille Prik, var en Klode, større og maaskee skjønnere end denne Jord her; da svimlede *Johannes* ved Tanken om det store Uendelige, men rystede derpaa med Hovedet og trykkede smilende
[118] den Fremmedes Haand idet han takkede ham for det deilige Eventyr, thi andet kunde det jo ikke være. —

Solen stod allerede høit da de gjorde Rast under et stort Træ; den Fremmede deelte sit lille Forraad med ham, der bestod i Brød og Viin; en saadan Drik havde han endnu aldrig smagt; det var ret en fornem Frokost i det Grønne. Skoven hvælvede sig som en Riddersal, og høit oppe i Galleriet, der var betrukket med ægte Grønt der ikke gik af i Vadsken, sang Fuglene, som de største Sangere, smukt fra Bladet, og ikke een slog en falsk Trille.

Vore Vandringsmænd havde næsten fortæret deres Frokost, da der nærmede sig en gammel, af Alderen krumtbøiet Kone; hun bar paa sin Ryg et Knippe Brænde, som hun havde samlet sig i Skoven, og støttede sig med den ene Haand paa en Krykkestok, men holdt med den anden tre store Riis af *Bregner* og *Vidier*. Langsomt og stønnende skred hun fremad, men som hun var nærved dem begge sank hun til Jorden og udstødte et smerteligt Skrig; de sprang strax op for at hjælpe hende, men

39 Langsomt] Langtsomt A.

hun havde i Faldet brukket sit ene Been. Hun jamrede højt af Smerte, og bad dem føre hende til sin Hytte, som kun laae et lille Stykke Vei derfra. *Johannes* greb hende strax i sine Arme, men den Fremmede bad ham at lade hende ligge i Græsset, tog saa en Krukke frem af sin Randsel og forsikkrede at den gjemte en kostbar Salve, der ikke alene strax kunde hele Beenbrudet, men endogsaa gjøre hende det Been langt raskere end det før havde været, men til Belønning forlangte han de tre Riis hun [113] bar i Haanden. Den Gamle stirrede forundret paa ham og mumlede sært med de tandløse Gummer:

»Kold og hvid, varm og rød,
»Kongekrone eller Død« —

og rakte ham de tre Riis. Neppe havde han nu besmurt Benet med sin Undersalve, før den Gamle reiste sig, og forsikkrede at hun endnu aldrig havde været saa let paa det Been før, og bad ham, dog endelig at smøre det andet lidt med, for at hun ikke skulde komme til at hinke, men kunde blive lige rask paa begge Benene; neppe havde han opfyldt hendes Ønske, før begge Pusselankerne gik paa hende som nogle Trommestikker, hun knixede og forsvandt i den grønne Skov.

»Hvad vil Du med de Riis?« spurgte Johannes den Fremmede, som gjemte dem omhyggeligt i sin Randsel.

»Bruge dem naar jeg bliver Kjærtesvend og skal ledsage min Dame;« svarede han, »o det var en ganske fortræffelig Fangst!«

Henimod Aften traadte de ud af Skoven, og en stor vid Udsigt laae foran dem.

»Hvilke sorte Skyer trække ikke op derude!« sagde *Johannes*, »det bliver vist Uveir til Natten.«

»Sorte Skyer;« afbrød den Fremmede ham, »nei det er Bjerge, imorgen ville vi kunde være der.«

Med hvilken Længsel stirrede ikke *Johannes* der hen og ønskede endnu i denne Aften at kunne være der, men den Fremmede fandt det rigtigst at de udhvilede sig i det nære Værtshuus, for at de med fornyede Kræfter den næste Morgen kunde [126] begynde deres Bjerg-Reise.

I Kroestuen var der en stor, broget Forsamling, thi en Marionetspiller havde her paa nogle Tønder opreist sit lille Theater, og vilde give *Dronning Esters* deilige Historie. *Johannes* og den Fremmede toge sig Plads imellem de andre Tilskuere, hvoraf

38 Dronning] Droning A.

nogle røge Tobak, og andre sladdrede ganske lystigt. En tyk Slagter som lod til at være den fornemste i Selskabet sad nærmest Theateret med sin store Bulbider ved Siden, der gloede omkap med det øvrige Publicum paa den kongelige Herlighed der nu viste sig.

Kong *Ahasverus* havde allerede ophøiet *Ester* til Dronning; *Mardochæus* var ført om paa en deilig hvid Hest og *Haman* hængt; nu kom den sidste Act hvor Jøderne skulde ihjelslaae alle deres Fjender; hu! hvor der var en Ødelæggen; Kongen og Dronning *Ester* sad midt paa Torvet paa en deilig Trone og de havde begge Guldkroner paa Hovedet og lange røde Kapper som de smaae Jøde-Drenge bare Slæbet paa. Hvergang der faldt et Regiment Hedninger nikkede *Ester* og hoppede op og ned paa sit Sæde, saa det var en Lyst at see paa, men med eet, Gud maa vide hvad den store Bulbider tænkte, da den tykke Slagter nu af Interesse for Stykket glemte at holde paa ham, foer han i eet Spring op paa Theatret, væltede alle Drabanterne og tog Dronning *Ester* midt i hendes tynde Liv. »Knik, knak! hvor gik hun i Stykker, og den arme Marionetspiller jamrede sig gyseligt, thi [121] det var jo hans første Prima-Donna, Hunden havde bidt Hovedet af. Comedien var da nu forbi for denne Gang, og enhver begav sig til sit; da tog den Fremmede den stakkels Dronning *Ester* i sine Hænder, og smurte hende med den kostelige Salve han eiede, og strax blev hun heel, og hvad der endnu var mere underligt, hun bevægede sine Lemmer af sig selv, gjorte en dyb Compliment og slog ud baade med Arme og Been. Da blev Marionetspilleren saa glad i sit Hjerte, thi nu kunde hun selv røre sig, uden at han behøvede at trække i Snorene, og manglede alene Mælet for at være en fuldkommen Dame.

Efterat have holdt et tarveligt Aftensmaaltid, lagde de sig til Ro, men de kunde ikke sove for en underlig Sukken og Stønnen, der syntes at komme fra Theatret; Marionetspilleren løftede Forhænget tilside, der laae alle Ridderne og Damerne, Kongen og Drabanterne, imellem hverandre og sukkede saa det skar ham i Hjertet, de stirrede paa ham med deres store Glas-Øine, og det var som de bade om, at blive smurt lidt, ligesom Dronningen, for at ogsaa de kunde bevæge sig af sig selv. Dronning *Ester* knælede ogsaa ned og udstrakte sin Guldkrone, ligesom hun vilde sige: »tag den! men smør min Gemal og mine Hoffolk!«

---

6 Ahasverus] *herefter komme* A. 18 Knik] *foran ordet* « *i* A. 20 Hunden] hunden A. 25 gjorte] *stavemåden findes i HCAs manuskripter fra tiden.*

da kunde Marionetspilleren ikke længer modstaae, han lovede den Fremmede, at give ham hele Indtægten for denne Aften og mere til, naar han kun vilde smøre nogle af de andre Marionetter med, men den Fremmede forlangte allene det store Slagsværd han bar ved sin Side, og da han havde erholdt det, gned han snart Liv i de fornemste Træmænd.

Ved næste Dag-Gry forlode de Værtshuset, for at begynde [122] deres Bjergreise; det gik bestandigt Bakke op ad, gjennem Krat og Buske; snart antog Alt rundtom et vildere Præg; høie Fjeldstykker hang truende ud over deres Hoveder; Fodstien var saa snever, at *Johannes* svimlede og var styrtet ned i den frygtelige Kløft under sig, havde ikke den Fremmede understøttet ham. Udsigten blev nu friere, Solen stod op og skinnede med sine røde Straaler paa de hvide Bjergtinder, men dybt nede laae Dalen i en blaalig Taage, der dunstede bort i Morgensolen. Johannes var hensjunken i Beskuelsen af denne Pragt; han saae og anede kun Gud i den store Uendelighed, da lød der ganske underlige, himmelske Toner over hans Hoved; underligt smæltede de hen med hans Hjertes Følelser; han saae i Veiret, en stor, hvid Svane svævede i Luften, dens Sang hendøde i smeltende Harmonier, og som baaren af Vinden, sank Fuglen med bøiet Hoved ned for hans Fødder og var død; da greb den Fremmede det store Slagsværd, som han havde faaet af Marionetspilleren, og nu bar ved sin Side, huggede i to stærke Slag de store Svanevinger af, og gjemte dem under sin Kaabe.

Johannes var saa forundret over alt det Nye han saae og hørte, at han ikke kunde sige et Ord, men den Fremmede greb hans Haand og sagde: »see! kom ikke Sværdet mig nu ret til Pas? for disse Vinger skal vi faae Guld, og for Guldet et lystigt Maaltid!«

Saaledes vandrede de nu fremad mellem Bjergene, »hvor Alt er stort og deiligt,« sagde Johannes, »hvad mon der ikke være [123] for deilige Lande paa hin Side Bjergene?«

»Der ligger Phantasiens Verden!« sagde den Fremmede, »jeg tænker at vi næste Morgen skal kunne see dens glimrende Diamant Bjerge!«

Da de nu havde reist mange Mile fremad, saae de dybt nede i en Dal mellem Bjergene, en stor Stad med mange Taarne der glindsede deiligt i det klare Solskin, og midt i Byen laae der et prægtigt Marmorslot tækket med Sølv og Guld, og her residerede Kongen. Omtrent en Miil fra Staden laae der et stort Krohuus, og alle vare her i Arbeide med at opreise en Æreport, som Pigerne behang med Blomster og Krandse. Af Verten erfarede

vore Vandringsmænd, at de var i Hjerterkonges Rige, en fortræffelig Regent, og nær beslægtet med *Silvio* Ruderkonge, der er noksom bekjendt af *Carlo Gozzi's* dramatiske Eventyr »*de tre Pommeranzer*«.

»Ak!« sagde Verten, »vor allernaadigste Hjerterkonge er en fortræffelig Mand, ret en Hjertens Mand, og derfor male de ham ogsaa altid af med to Hjerter, men hans Datter — ak! ak!«

Her begyndte den gode Gamle, saa bitterligt at græde, saa han ikke kunde faae et Ord mere frem; da han siden havde fattet sig erfarede de, at Kongedatteren var skjøn som Solen, men var tillige en ond og arrig Hex, der var Skyld i mange deilige Prindser og mandhaftige Ridderes Død. Enhver, ligefra Kongesønnen til Betleren, var det tilladt at beile til hende, men kunde han ikke svare paa tre givne Spørgsmaal, eller rettere, gjætte tre
[124] Ting, da lod hun, som en anden *Turandot*, ham uden Naade og Barmhjertighed henrette. Den gamle Konge var færdig at gaae af Sorg i Graven over sin ugudelige Datter, og over at have givet hende et helligt Løfte, ikke at blande sig i hendes Kjærlighedshandel. Ja, der var endogsaa forordnet engang om Aaret en stor Bededag, hvor da Kongen med hele Folket laae paa Knæ og bad om, at Prindsessen maatte vende om paa den rette Vei, og faae et nyt og bedre Hjerte; Sorgen var saa stor, at selv de gamle Kjærlinger i Byen farvede deres Brændeviin sort, for ogsaa selv ved dette, at vise deres Bedrøvelse.

»Men er hun da saa smuk?« spurgte den Fremmede.

»Ak ja,« svarede Verten, »vor Herre har givet hende en skjøn Skabilon! men hvad nytter det? Et Æsel er dog et Æsel, bære det endogsaa et gyldent Dække! og Adel uden Dyd er en Løgte uden Lys! ak, naar de først klappe med Skovlen paa hendes Grav, saa har den Herlighed en Ende; saa skal hun sove i de røde Lagener, hvor Sengene er hede uden Varmebækken! Gud bevare os alle sammen! — Om en Stund kommer hun her forbi, derfor har jeg maattet lade reise denne Æreport; hun skal nu besee det nye Marmorbad! o Gud give hun maatte drukne deri, den lede Satan! men hun drukner ikke! hun drukner ikke!«

Johannes og den Fremmede satte sig imidlertid til Bords i Gjæstestuen for at nyde lidet, da de pludseligt bleve afbrudte ved larmende Hurraraab; de gik til Vinduet; der stod Verten udenfor og svingede med sin hvide Hue, og Piger og Karle
[125] holdte Krandse i Veiret for Prindsessen der med sit Følge reed igjennem den med Blomster og Grønt pyntede Æreport. Foran saae man to unge Riddersvende, ganske klædte som Hjerter-

knægt i Spillekortene; hendes Terner redo paa sorte Heste, vare iførte røde og blaa Kjoler, og holdte hver en deilig Guld-Tulipan i Haanden, men Prindsessen selv sad paa en hvid, arabisk Hest, og hendes himmelblaae Kappe flagrede i Vinden; paa Hovedet bar hun en Krone af funklende Ædelstene, og de brune Lokker fløde i store, fyldige Ringe ned over hendes Barm og den tynde, hvide Kjortel der forraadte Legemets yndige Former. Hendes Pande var høi og ædel, og under de fiint tegnede Øienbryen funklede to store, sorte Øine, der maatte kunde skyde Pile gjennem det haardeste Hjerte; Munden, Kinderne, Halsen .... dog, hun var allerede forbi Huset, men hendes Blik havde hvilet paa *Johannes*, der stod som forstenet og stirrede ud efter Prindsessen, i hvem han troede at see det skjønne Drømmebillede der havde svævet for ham ved hans Faders Dødsleie.

Han fortalte den Fremmede sin Drøm, hvorledes Faderen havde lagt den smukke Piges Haand i hans, hvor lykkelig han havde følt sig, og hvor levende det Hele endnu stod for ham, da han vaagnede op og holdt, istedet for Pigens, sin Faders iiskolde Dødningehaand fast i sin.

»Men,« sagde den Fremmede og rystede paa Hovedet, »læg Mærke til det ulykkelige Varsel, vaagn i Tide op af dette ulykkelige Kjærligheds Blund, og ikke siden, naar Dødens kolde Haand griber Dig! tænk paa de mange deilige Prindser og mandhaftige Riddere, der ere dræbte før Dig, og lad mig ikke [126] saa tidlig, og paa en saadan Maade, miste en kjær Reisekammerat!«

Men *Johannes* kastede sig til hans Bryst, og smeltede hen i Graad; han kunde ikke løsrive sig fra sit deilige Drømmebillede, som han nu havde seet svæve sig lyslevende forbi; det var som usynlige Magter reve ham med sig, han maatte see og tale med den deilige Prindsesse; hvad skjønnere kunde han finde i den hele vide Verden? Det var som om han nylig havde læst *Werther* og *Siegwarth*, han kunde kun elske og døe.

Efter vel at have børstet sine Skoe og sin Kjole, vadsket Hænder og Ansigt, og kæmmet sit gule Haar til een Side, gik han ene ind i Byen, op til det store Slot, der glimrede af Sølv og Guld i Sol-Lyset. Med stærke Slag bankede han paa Kobberporten, men ingen aabnede den, han bankede atter, men først da han slog med Hammeren for tredie Gang, knagede den paa sine massive Hængsler; det var den gamle *Hjerterkonge* der selv kom og lukkede op; han var i Schlafrock og Tøfler, men paa sit ær-

21 i hvem] ihvem A.

værdige Hoved bar han, om de hvide Sølvlokker, den tunge Guldkrone og holdt Scepteret og Æblet under Armen, medens han med en stor Guldnøgle aabnede Porten.

Da han hørte at *Johannes* var en ny Beiler til hans kongelige Datter, brast den Gamle i Graad, saa at Scepter og Æble faldt til Jorden; han løftede begge Hænder imod Himlen og tørrede sine Øine i den kostbare Schlafrock. Derpaa tog han *Johannes* ved Haanden og førte ham ind i Prindsessens Lysthauge. I hvert Træ hang der tre, fire kongelige Beilere, hvis Been rangle [127] med de tørre Knokler og skræmmede alle Sangfuglene bort fra Haugen. Blomsterbedene bestod af Menneskebeen, og rundt om paa Terrasserne grinede fæle Dødningehoveder, og i Marmorbassinet legede Fiskene med de Dræbtes blødende Hjerter.

»Ak min Søn,« sagde den gamle Konge, »her seer Du hvad der venter Dig! læg ikke mere Blod paa mit og min Datters Hoved, vend om, eller Du mister snart Dit unge Liv!«

Johannes trykkede med Ærbødighed den gamle Konges Haand til sine Læber, men forsikkrede tillige, at hans Beslutning var urokkelig. Da larmede det i Slotsgaarden; Prindsessen kom tilbage, steeg af Hesten og var snart i Haugen hos dem begge. *Johannes* talte, men han vidste ikke selv hvad han sagde, thi Prindsessen smilede saa saligt til ham og rakte ham sin hvide Haand til et Kys; hans Læber brændte, han følte sit hele Indre electriseret; intet kunde han nyde af de Forfriskninger Pagerne frembare for ham, han saae kun sit skjønne Drømmebillede, og det eneste han hørte var, at hun bød ham møde paa Slottet næste Morgen, da Dommerne og Raadet vilde være forsamlet til hans første Prøve.

Ude af sig selv af Glæde kom han tilbage til Kroen, faldt den Fremmede om Halsen og fortalte ham sin Lykke; denne rystede lidt med Hovedet, men smilte derpaa ret fornøiet, idet han trykkede *Johannes* fast i sine Arme, og sagde: »Du stakkels, kjære Knøs! i Grunden burde jeg græde over, at jeg saalædes skal miste Dig; men jeg vil dog ikke forstyrre Dig den sidste Dag Du har at leve i; lad os være ret lystige i Dag! jeg gjør Dit Grav-Øl [128] i Aften, men lad os tro det er Dit Jaord! — Imorgen er det tidsnok for mig at græde over Dig!«

Som en Løbe-Ild havde Rygtet imidlertid udbredt sig i Byen, at der var kommen en ny Beiler til Prindsessen; Komoediehuset var blevet lukket; Kongen havde befalet, at anlægge Hofsorg, og i alle Kirkerne bad Præsterne for den nye Beiler.

Da Solen var gaaet ned, sad begge vore Vandringsmænd i det lille Kammer, i Værtshuset; to Lys brændte i Armstager, og en

stor Bolle Punsch dampede paa Bordet. Den Fremmede var uhyre lystig, næsten overgiven; med tusinde morende Indfald forkortede han Tiden og nødte *Johannes* bestandig til, at tømme det fyldte Glas. Den stærke Drik, som var ham ganske uvant, virkede snart; *Johannes* nikkede med Hovedet og sov ind. Den Fremmede lagde ham stille hen i Sengen, tog imod Midnat sin Randsel frem, bandt sig de to store hvide Svanevinger paa Ryggen, tog det ene Riis i Haanden, aabnede Vinduet, og fløi nu ind over Byen til det kongelige Slot, hvor han satte sig bag en Søile, udenfor Prindsessens Sovekammer-Vindue.

Alt var saa stille i Byen; kun en enkelt Gang hørte man Skildvagternes og Vægternes Snorken; Klokken slog tre Qvarteer til Tolv; da aabnede sig Vinduet til Prindsessens Sovekammer, og let svævede hun i et stort hvidt Gevant og paa store Ørnevinger, ud over Byen til det nærliggende Bjerg; men den Fremmede gjorde sig usynlig, fløi bagefter og pidskede ret lystigt paa Prindsessen med sit Riis, saa at hendes røde Blod faldt som Dugdraaber ned paa Markens Græs og Blomster. Uh, hvor det [123] var en underlig Tour igjennem den skarpe Luft! Vinden tog i hendes lange hvide Gevant, og Maanen skinnede derigjennem.

»Hvor det hagler! hvor det hagler!« sukkede Prindsessen ved hvert Slag hun fik af Riset. Endelig naaede hun Bjerget, og bankede paa; da drønnede det underligt derinde, som om tusinde Jernkjæder faldt i en Afgrund; Fjeldvæggen brast, og Prindsessen med sin usynlige Ledsager, steeg ind i den dybe, hvalte Klippegang. Med samme Brag igjen lukkede Bjerget sig, og utallige smaae Nisser, der tjente den mægtige Trold som her boede, bare den deilige Prindsesse ind i den store Thronsal. Over tusinde Søilegange strakte sig herfra gjennem Bjerget, og alle straalede af Ærts og Glimmerstene, hvis Straaler brødes i de deiligste Farver; en kunstig Sol og Maane lyste høit oppe under Hvælvingen, og Gulvet var indlagt med brogede Stene og Blomster. Høit paa en Throne af det pure Guld, sad Bjergets Konge med en Krone paa Hovedet, der bestod af een eneste Rubin; hans sorte, filtrede Mørelokker hang ham ned om det vanskabte, violetblaae Ansigt; han kyssede Prindsessen paa Panden og lod hende tage Plads ved sin Side; snart begyndte der en stor Lystighed, Troldens hele Hof kom i Bevægelse; hver der var et Summen og Brummen! smaae Frøkener, neppe en Alen lange, dandsede med pene Krigsmænd, der heller ikke vare større, saa at man skulde troe at Uniformen, Sabelen og den lille Hat med de vaiende Fjer, alt var kun en Maskerade. Ingen saae den

[130] Fremmede der havde stillet sig bagved Thronen, men han hørte og saae desbedre Alt. Saaledes opdagede han, at de fleste opvartende Kavalerer og de som lukkede Dørene op, ikke vare virkelige Trolde, men kun nogle Træ-Klodse, som deres mægtige Herre, Trolden, havde hexet Liv i, og ladet faae de prægtige Klædninger de bare. Hist hoppede en af Hoffets skjønne Aander, men det var, naar han ret betragtede ham, kun et Kosteskaft med et Kaalhoved paa Spidsen, som de selv havde skabt til deres Genie og behængt med en gyldenstykkes Kjole. Efterat der nu var dandset, og fremfor alt sagt mange Dumheder, vilde Prindsessen bryde op, men først fortalte hun Trolden, at en ny Beiler havde indfunden sig, og spurgte ham derfor til Raads, om hvad hun skulde tænke paa denne Nat, for at forelægge sin Beiler det, naar han næste Morgen indfandt sig paa Slottet.

»Hør,« sagde Trolden, »jo simplere Tingen er, des vanskeligere er den ham at gjette; tænk derfor paa Eders Skoe — Jeg haaber ellers vi sees igjen næste Nat, og en langt mere glimrende Fest, end denne, vil da vente Dem.«

Prindsessen neiede, og alle de smaae Kavalerer bare hende paa deres Hænder til Udgangen af Bjerget, hvorfra Hendes egen Kavaleer, paa samme Maade som før, ledsagede hende til Slottet, hvor hun steeg ind af Vinduet, klagende over det stærke Hagl-Veir.

Da den Fremmede kom tilbage til Kroen, sov *Johannes* endnu; han løste i Hast sine Vinger af, og lagde sig til Ro ved hans Side. Ved Daggry vaagnede *Johannes*, den Fremmede sprang ogsaa op fra Leiet, fortalte ham, at han havde drømt [131] ganske underligt om Prindsessen og hendes Skoe i Nat, og bad ham derfor ret inderligt at spørge Prindsessen, om hun ikke skulde have tænkt paa sine Skoe!

»Jeg kan ligesaa godt spørge om det ene, som om det andet,« sagde Johannes, »thi jeg er vist lige langt fra det. Jeg veed jeg maa døe; men jeg faaer hende dog engang endnu at see, tør endnu engang tale med hende!« O det var rørende at høre! det arme unge Menneske, der før var saa naturlig, saa elskelig, talte nu ganske som en clairensk Bog; men hvad gjør ikke Kjærlighed?

Grædende kastede han sig om Vennens Hals, testamenterede ham sin lille Eiendom, og gik nu med bankende Hjerte op paa Slottet. Salen var allerede opfyldt med Mennesker, Dommerne sad paa deres Sæde, og den gamle Konge stod og tørrede sine

80 Skoe!] *herefter* « A.

Øine i et hvidt Lommetørklæde. Snart traadte Prindsessen ind; o, hun var endnu langt skjønnere end Dagen forhen! Trompeterne blæste, Prindsessen vinkede ad *Johannes* der nu traadte hen foran hende og knælede ved Thronens Fod. Med huldsaligt, fyrsteligt Smiil spurgte hun ham om, hvad hendes Tanker havde dvælet ved sidste Nat; o dette Smiil, dette Smiil kunde have gjort Lykke baade i en Roman og paa Theatret, men det forsvandt idet Ordet: »Skoe« kom fra hans Læber; hun beed sig i sine, blev bleg som et Liig og sittrende af Harme tilstod hun, at han havde gjettet rigtigt. Hille den! hvor blev ikke den gamle Konge glad; han hoppede Salen rundt paa det ene Been, medens hele det forsamlede Folk klappede i Hænderne for ham og den lykkelige Beiler, der nu havde gjettet første Gang.

Jublende kastede *Johannes* sig om den Fremmedes Hals, da [132] han kom tilbage til Kroen; fortalte hvorledes Himlen saa underligt ved hans Drøm havde frelst og hjulpet ham; og med barnlig Tillid stolede han paa, at den gode Gud ogsaa vilde hjælpe ham de to følgende Gange; den næste Morgen var han atter tilsagt at møde paa Slottet. Aftenen gik omtrent som den foregaaende. Da *Johannes* sov, spændte den Fremmede igjen sine Vinger paa, og ledsagede atter Prindsessen til og fra Bjerget, men brugte denne Aften begge Risene, saa hun havde Mærke deraf paa sin lilliehvide Ryg. Denne Gang tænkte hun paa sin Haandske, og *Johannes*, underrettet af den Fremmede, der atter foregav at have drømt det, gjettede rigtigt, til Kongen og det hele Folks Glæde. Den gamle Konge begyndte allerede at faae lidt Couleur igjen, og de gamle Koner farvede ikke længer Brændevinet sort, thi de vare næsten visse paa, at den gullokkede Ungersvend, som de kaldte *Johannes*, nok vilde seire og vinde Prindsessens Haand. Men nu nærmede den tredie og afgjørende Prøve sig. Saasnart *Johannes* var falden i Søvn om Natten, bandt den Fremmede sig igjen Vingerne paa Ryggen, tog alle tre Ris i Haanden og hængte det store Slagsværd ved sin Side. Det var en mørk og stormende Nat; Prindsessen svingede sig høit i Luften, hendes lange, sorte Haar flagrede i Vinden, Lynene glimtede Blink i Blink om hende, og man saae at hun var bleeg som Døden, men hun loe høit, og hendes Latter blandede sig underligt med Stormen; tre Gange svingede hun sig over sin Blomsterhave, hvor Bønnerankerne af de mange Beilere [133] hang i Træerne; og syntes at dandse til Vindens lystige Musik. Udmattet kom hun til Bjerget og sank næsten besvimet i Ar-

32 ſtyggen] ſtyggen A.

mene paa de smaae Nisser, der strax bare hende ind i Salen til Trolden, deres Konge.

»En saadan Nat som denne,« sagde hun, »har jeg aldrig oplevet; det hagler og stormer, og den hele Himmel er en brændende Ild!«

Lystighed og Dandse begyndte i Bjerget, men hun kunde ingen Deel tage deri; hun stirrede stivt hen for sig, greb derpaa Troldens Haand, og fortalte hvorledes den nye Beiler ogsaa anden Gang havde gjættet, og at det var at frygte, at det tredie Gang kunde gaae ham ligesaa heldigt, og at hun da aldrig mere kunde komme her ud i Bjerget, at hendes Kraft da lidt efter lidt vilde svinde hen, og tilsidst ganske tabe sig.

»Nei, det skal ikke skee!« sagde Trolden, »hvad jeg nu vil give Dig at tænke paa, skal han ikke kunne udfinde, uden at han er en langt større Mand, end os tilsammen; men lystige ville vi være i denne Midnat og tumle os lidt i Bjergets hvælvede Sale!« Og nu greb han hende ved Haanden, og begge hvirvlede sig hen i lystige Dandse; men da Tiden kom at hun maatte hjem, for ikke savnes paa Slottet, besluttet Trolden selv at ledsage hende.

Den Fremmede sled sine tre Riis op paa dem, og Trolden maatte bekjende, at han aldrig før havde været ude i saadant et Hagelveir, som dette. Da de kom til Slottet, trykkede han et Kys paa hendes Læber, i det han vidskede: »tænk paa mit
[134] Hoved!« men den Fremmede hørte det, og da Prindsessen var smuttet gjennem Vinduet ind i sit Sovekammer, og Trolden vilde vende tilbage til Bjerget, greb han ham i hans sorte filtrede Marelokker, og skilte ved eet Hug med sit Slagsværd, hans stygge Hoved fra Kroppen, hvilken han kastede ned, langt ude i det oprørte Hav, men Hovedet tog han hjem, vadskede Blodet af, og bandt det saa ind i et stort, blaatærnet Lommetørklæde, hvilket han den næste Morgen gav til *Johannes*, hvem han paa det strængeste paalagde, ikke at aabne det, før Prindsessen den sidste Nat spurgte ham om, hvad hun havde tænkt paa. Der var ikke Plads paa Slottet for den Menneske-Masse som strømmede til, mange bleve klemt fordærvet, og de fleste bleve grusomt traadte paa deres Liigtorne. Raadet var samlet; den gamle Hjerterkonge, stod i al sin Pragt og Herlighed, med Æble og Scepter i Haanden, og den tunge Guldkrone paa sit gamle Hoved. Prindsessen sad dødningbleg i en kulsort Kjole, og vinkede med strængt Alvor af *Johannes*; han nærmede sig

25 Prindsessen] Prindsessen A.

Thronen, en dyb Taushed herskede i Salen; hurtigt aabnede han Tørklædet, og med et Skrig styrtede Prindsessen tilbage; alle bleve forfærdede for det i Døden nu langt hæsligere Hoved, Johannes tabte det af Haanden, og bøiede sig taus over Prindsessen; langsomt hævede hun sig i Veiret, rakte ham Haanden, og erklærede nu med sittrende Stemme, at han var hendes udkaarne Brudgom, da han nu saa lykkeligt havde udholdt sine tre Prøver.

O hvilken Glæde blev der ikke nu i hele Byen og i den gamle Konges Hjerte. — Overalt lød Musik og Lystighed, tre [135] hele, stegte Oxer fyldte med Gjæs og Høns, bleve givne til Priis for Almuen; paa Torvene sprang kostbare Vine i dertil indrettede Vandspring. Theatret blev aabnet med et ganske nyt Stykke, der alt havde ligget i sex Aar, og ventet paa denne Fest-Leilighed, det handlede om Ingenting, Enhver kunde altsaa strax begribe det, Folk var godt stemt, og det gjorte en rasende Lykke. Om Aftenen var hele Byen illumineret; der var Dands og Lystighed paa Slottet, og Brudekammeret stod pyntet med Krandse og Blomsterguirlander; den gamle Konge omfavnede *Johannes*, lagde sin Datters Haand i hans og skjænkede ham strax det halve Kongerige. Men Prindsessen var jo endnu en Hex og elskede ikke Johannes; alt dette havde den Fremmede tænkt paa, og derfor givet ham tre Fjer af Svanevingerne og en Flaske med nogle kostelige Draaber, i det han tillige bød ham lade sætte ved Brudesengen, et stort Kar fyldt med Vand; og naar Prindsessen vilde stige op i Sengen, da give hende et lille Stød saa hun faldt ned i Vandet, hvor han skulde dykke hende tre Gange, efterat have kastet Fjerene og Draaberne deri, da vilde hun ganske løses fra sin Troldom, og snart ret af Hjertet elske ham ligesaa høit som han nu elskede hende. Johannes iagttog nøiagtigt hvad den Fremmede havde foreskrevet ham; Prindsessen skreeg høit, i det han dykkede hende under Vandet, og sprællede ham under Hænderne som en stor, kulsort Svane, af hvis Øine de gloende Funker spillede; men da hun anden Gang hævede sig over Vandet igien, var Svanen hvid paa en eneste sort Ring nær, som den bar om Halsen, da han med [136] inderlig Bøn til Gud, lod Vandet tredie Gang spille høit over Fuglen, hævede den sig rask i Veiret, Svanehammen faldt af, og han holdt Prindsessen i sine Arme. Hun var endnu langt skjønnere end før, og takkede ham med Taare i sine deilige Øine, fordi han havde hævet hendes Fortryllelse. —

9 forfærdede] forfærde A.

Næste Morgen kom den gamle Konge med hele sin Hofstat, og der var en Gratularen til langt op paa Dagen; men først da de alle havde gjort deres Complimenter, indfandt den Fremmede sig, han var reiseklædt, havde sin Stok i Haanden og Randselen paa Ryggen. *Johannes* kastede sig i hans Arme, og bad ham, dog ikke at drage bort, men blive hos ham og dele hans Lykke, hvis Skaber han jo ene og allene var. Men han rystede med Hovedet, smilede og sagde: »Nei, nu er min Tid omme! jeg har kun betalt en gammel Gjæld; husker du Natten i Vaabenhuset? den Døde Du frelste fra at blive mishandlet? *Jeg* er *Dødningen*!«

Johannes studsede, vilde tale til ham, men han var forsvunden.

Bryllups Festen varede endnu en heel Maaned, og den gamle Konge nød nu mange glade Dage og frydede sig ved sine Børns Lykke; snart red smaae Hjerteknægter og Hjertedamer Ranke paa hans Knæe, og han lod dem lege med sit Scepter, og fortalte dem mange deilige Eventyr i de lange Vinteraftener, til selv hans eget Eventyr var ude.

Andersen, H. C., *H.C. Andersens Eventyr bd. I kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal,* 1990

[*Fra* Tre Digtninger *1838.*]

Lykkens Kalosker.

Et Eventyr.